

Medlemmarnas syn på

Erik Björklund

Arbetsrapport 119 2003

Medlemmarnas syn på

Erik Björklund

Arbetsrapport 119 2003

Examensarbete i ämnet skogshushållning

Handledare: Erik Wilhelmsson

SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET
Institutionen för skoglig resurshushållning
och geomatik
S-901 83 UMEÅ
Tfn: 090-786 58 25 Fax: 090-77 81 16

ISSN 1401-1204
ISRN SLU-SRG--AR--119 --SE

FÖRORD

Undersökningen är ett examensarbete omfattande 10 poäng på skogsingenjörsprogrammet vid Skogsmästarskolan. Uppdragsgivare och finansiär är Skogsägareföreningen Norrskog.

Denna rapport redovisar en enkätundersökning gjord sommaren år 2003 som belyser Norrskogs medlemmars syn på föreningen. Under hösten samma år kommer Norrskog att genomföra ett antal medlemsseminarier där denna undersökning skall utgöra en del av underlaget.

För att komplettera undersökningen har också fem stycken inspektorer intervjuats.

Tack till handledaren Erik Wilhelmsson vid Institutionen för skoglig resurshushållning och geomatik SLU i Umeå och till P-G Strömmer, handledare vid Norrskog.

Tack till alla medlemmar som svarat på enkäten och de fem inspektorena som har varit mycket tillmötesgående.

Kloxåsen den 15 december 2003

Erik Björklund

INNEHÅLL

FÖRORD	1
INNEHÅLL	2
SAMMANFATTNING	3
ABSTRACT	4
1 INLEDNING	5
2 MATERIAL OCH METODER	6
2.1 POPULATION OCH URVAL	6
2.2 DATAINSAMLING	6
2.3 HJÄLPMEDEL	7
2.4 FELKÄLLOR	8
3 RESULTAT	9
3.1 MEDLEMMARNA	9
3.2 MEDLEMMARNAS SYN PÅ NORRSKOG	11
3.3 KOMMUNIKATIONEN MELLAN NORRSKOG OCH MEDLEMMEN	14
3.4 MEDLEMMEN OCH SKOGSBRUKSOMRÅDET	17
3.5 INTERVJUER MED INSPEKTORER	20
4 DISKUSSION	21
KÄLLFÖRTECKNING	24
PUBLIKATIONER	24
INTERNETDOKUMENT	24
BILAGOR	25

SAMMANFATTNING

Denna undersökning skall ge en bild av hur medlemmarna ser på skogsägareföreningen Norrskog. Undersökningen baseras på 228 st slumpmässigt utvalda medlemmar som besvarat en enkät. Underlaget har kompletterats med intervjuer av 5 st inspektorer.

Medlemmarna tenderar att bygga upp sitt virkesförråd. De likställer i medeltal de ekonomiska värdena med andra värden med att äga skog. Vad som avses med andra värden är främst boendet och ägandet av släktgård.

Medlemmarna har en positiv inställning till Norrskog och ger bra betyg på de flesta av Norrskogs åtaganden. Det som får lägst betyg är den näringspolitiska bevakningen, ekonomiska rådgivningen och fortbildningen.

Hälften av medlemmarna använder Internet, 40 % anser att Norrskog bör öka kommunikationen med dem över Internet. Detta skulle medföra en uppdelning av medlemmarna eftersom många saknar möjligheten eller kunskapen till IT-nyttjande. Därmed förutsätts att Norrskog parallellt med en modern nätverksuppbyggnad fortsätter med dagens informationssystem.

De flesta (80 %) besöker sällan eller aldrig Norrskogs arrangemang. Majoriteten av medlemmarna tycker inte att skogsdagarna är särskilt viktiga för dem. Författaren föreslår färre arrangemang eller större upptagningsområde. Därigenom kan mer resurser till varje arrangemang frigöras och då erhålla bättre arrangemang.

Drygt 60 % anger att de saknar kunskap om vad skogsbruksområdets förtroendevalda gör och att de aldrig haft någon kontakt med någon i rådet, något som talar för ett råd med behov av översyn. Förslag som ges är att skogsbruksområdenas storlek ska öka och rådsmedlemmarna får ett ökat ansvar. Ett annat är en minskning av antalet ledamöter med ett ökat ansvar. Båda dessa förslag förutsätter att någon form av ersättning utgår till rådet. De viktigaste uppgifterna för rådet uppges vara information till medlemmarna och lokal näringspolitik.

För att vara det naturliga valet för skogsägarna på 2000-talet ska Norrskog tillhandahålla bra virkespriser och en god personlig kontakt.

ABSTRACT

The purpose of this survey is to show what the members in the forest owners association Norrskog think about Norrskog. This is presented in the following subjects:

- how does Norrskog cope with their commitments made in regulation § 2,
- the significance of the forestry area councils,
- what can Norrskog do to improve,
- is Norrskog the natural choice for the forest owners in the 21:th century.

The report is based on a questionnaire answered by 228 members. As a complement five inspectors were interviewed.

The members put many values on forest ownership and many of them thinks that the money they get from their forest is equally important to other softer values. Of these other values is housing and owning a generation home the most important.

The members have a positive attitude towards Norrskog and most of Norrskog commitments get good grades. The commitment that gets the lowest grade is the commercial policy influence made by Norrskog.

Economical guidance and Norrskogs extension courses gets a little bit lower ranking by the members than other service provided. Part of the solution can be to use Internet for easier economical guidance. Some forestry education could also be provided via Internet.

The majority (64 %) of the members don't know what their forestry area council works for, this is an indication that the council doesn't work the way it should and needs some changes. Two proposals are presented, fewer members in the council with more responsibility and some kind of compensation. The other proposal is larger area councils with more responsibility and some kind of compensation.

1 INLEDNING

Det privata skogsägandet har under slutet av århundradet genomgått stora förändringar. Allt fler är utbor och andelen kvinnliga skogsägare ökar samtidigt som självverksamheten minskar och uppdragsverksamheten ökar.¹ Denna utveckling har skett samtidigt som Norrskogs medlemsorganisation i stort sett varit densamma de senaste 30 åren.

Skogsägarna Norrskog har ca 13 000 st medlemmar enligt medlemsregistret. Verksamhetsområdet är Jämtlands län förutom Härjedalens kommun, Västernorrlands län förutom Örnsköldsviks kommun samt Dorotea och Vilhelmina kommun i Västerbotten. Norrskog är indelat i 24 st skogsbruksområden (sbo). Varje sbo har ett antal förtroendevalda ledamöter. Dessa har till uppgift att bl.a. värva medlemmar, öka virkesfångsten, föra områdets talan och informera medlemmarna. Se figur 1.1 för Norrskogs verksamhetsområde.

Denna undersökning omfattar Norrskogs medlemmar. Det övergripande syftet är hur medlemmarna upplever Norrskog. Tyngdpunkt ligger på följande frågeställningar: lever Norrskog upp till sina åtaganden enligt stadgarna (§ 2 se bilaga 1), vilken betydelse har sbo-råden, hur skall Norrskog förbättras i tiden och är Norrskog det naturliga valet för 2000-talets skogsägare?

Hypotesen är att det finns en stor potential för utveckling av Norrskogs föreningsverksamhet, som skall anpassas till medlemmarnas krav och önskemål samt till nutidens möjligheter till kommunikation.

Figur 1.1 Norrskogs verksamhetsområde, www.norrskog.se

¹ Gun Lidestav & Tomas Nordfjell (1998), Med skogsägaren i fokus sid. 4-7

2 MATERIAL OCH METODER

I detta kapitel beskrivs den enkätundersökning och det intervjuunderlag som ligger till grund för de resultat som redovisas samt tillvägagångssättet vid den utförda analysen.

2.1 Population och urval

Populationen i undersökningen utgörs av Norrskogs medlemmar som enligt medlemsregistret uppgår till 13 247 st.

Att samla in uppgifterna från samtliga medlemmar tar orimligt mycket tid och pengar, därför gjordes ett urval om 480 st medlemmar ur medlemsregistret. Storleken på urvalet bestämdes med utgångspunkt i liknande tidigare undersökningar samt med hänsyn till kostnaden för det. Urvalet gjordes av Rolf Gabrielsson, datatekniker vid Norrskog.

Urvalet styrdes så att 10 st män och 10 st kvinnor slumpmässigt valdes ut ur varje skogsbruksområde. Denna stratifiering gjordes på inrådan av P-G Strömmer, skogschef på Norrskog, för att med större säkerhet få med medlemmar ur alla 24 skogsbruksområden och av båda könen. Med ett stratifierat sampel måste man väga svaren mot populationen. På grund av detta har de kvantitativa svaren i varje skogsbruksområde vägts in beroende på hur stor den gruppens del i Norrskog är. Vägningen går till så att om det finns t.ex. 500 st kvinnor i ett sbo och 750 st män beräknas medelvärdet för de båda grupperna genom att ta kvinnornas medelvärde $\cdot (500/1250) +$ männens medelvärde $\cdot (750/1250)$. Eftersom det finns fler män än kvinnor kommer då det vägda medelvärdet att hamna närmare männens än kvinnornas. Denna vägning har använts för att räkna fram olika gruppers medel samt medel för hela urvalet. De medel för kvantitativa frågor som redovisas i rapporten är av denna typ om ingenting annat anges. De kvalitativa svaren har däremot inte vägts utan eventuella skillnader mellan olika grupper har istället valts att bara kommenteras.

De inspektorer som intervjuats valdes ut av P-G Strömmer på Norrskog och är att betrakta som en komplettering av undersökningen. Intervjuerna är sammandrag av samtal mellan författaren och inspektörerna. Samtalen utgick ifrån de rubriker som finns i bilaga 4. Alla intervjuer har synats och godkänts av respektive inspektor.

2.2 Datainsamling

Enkäten (bilaga 2) utformades med utgångspunkt i de frågeställningar som ställts upp samt med ett antal frågor för att dela in medlemmarna i olika grupper. Enkäten reviderades tiotalet gånger efter synpunkter från

handledare och efter enklare test på några medlemmar i författarens vänkrets.

Flertalet av frågorna hade antingen den statistiskt vedertagna niogradiga svarsskalan eller ett flervalsoalternativ. Delvis var detta för att skapa gynnsammare förutsättningar för respondenten att svara men också för att underlätta för analys och datahantering. En fråga hade åtta delfrågor som var och en skulle graderas, detta ledde till att dessa åtta frågor istället fick en åttagradig skala. Till de flesta frågor uppmuntrades respondenten att lämna kommentarer eller förklaring till svaret. Antalet frågor hölls nere för att inte svarsfrekvensen skulle påverkas alltför negativt av ett alltför betungande svarsarbete. Tillsammans med enkäten skickades ett följebrev som informerade om undersökningen.

Enkäten skickades ut i slutet av maj och en svarsfrekvens på 31 % uppnåddes den 13 juni, antalet svar per dag hade då fallit och ett påminnelsebrev sändes ut. Till följd av påminnelsebrevet steg svarsfrekvensen till 47 % den 3 juli. Svaren per dag sjönk sedan dramatiskt. Svarsfrekvensen var fortfarande något för låg och beslut togs att via telefonintervjuer höja denna samt att ta reda på om de personer som inte besvarat enkäten hade en annan syn på Norrskog än respondenterna. Efter detta kompletterande arbete hamnade svarsfrekvensen på drygt 53 %, vilket är i nivå med liknande enkätundersökningar².

När insamlingen avbröts den 25 juli hade 40 dagar med postgång förflutit och ankomsterna av enkäterna var mycket sporadiska. Tillsammans med telefonintervjuerna hade totalt 314 st enkäter återvänt, 228 st ifyllda, 38 st ej ifyllda, 12 st som uppgav att respondenten avlidit, 1 st uppgav sig ej längre vara medlem och 35 st som meddelade sig ej svarsvilliga. Samtliga 38 st ej ifyllda enkäter tillhörde ej längre målpopulationen eftersom de uppgav sig ej längre vara skogsägare. Detta medförde en sänkning av urvalsramen med 51 st till 429 st.

2.3 Hjälpmedel

Datahanteringen gjordes i Excel och ordbehandlaren Word användes till skrivandet. Statistiska beräkningar har gjorts med underlag ur boken "Åt skogen med statistik", Staffan Stenhag (2001). Rapporten har skrivits med de riktlinjer som dras upp i "Handledning för rapportskrivning", Seved Lycksell och Staffan Stenhag (1999).

²Hampus Holmström 1997, den private skogsägaren och skogsägareföreningen och Peter Eliasson 1993, Privatskogsägare i Västernorrland och Jämtland.

2.4 Felkällor

Det finns olika typer av fel i statistiska sammanhang. Mätfel och representationsfel.

Mätfel kan delas in i tre olika grupper, grova, systematiska och slumpmässiga. Grova fel är direkta felaktigheter vid mätning eller registrering som t.ex. att klassa en kvinna som en man. Systematiska fel ger konsekvent snedvridna värden, för höga eller för låga t.ex. ett tangentbord på en dator som knapparna för siffrorna har bytts ut och hamnat på fel plats. Slumpmässiga fel slår lika ofta uppåt som neråt och tar därför i längden ut varandra.³

Representationsfel uppkommer av den anledningen att det oftast handlar om ett urval av populationen, ett urval som kan hamna snett t.ex. enbart i en beståndskant. Botemedlet är ett tillräckligt stort urval och att urvalet sker slumpmässigt. Ett vanligt problem med enkätundersökningar är en del människors ovilja att svara. Det är ju möjligt att de som vägrar svara tycker annorlunda än de som svarat. Bortfallet är sålunda något man kan ignorera.⁴

För att ytterligare höja svarsfrekvensen och för att ta reda på om bortfallet var avvikande från den del av urvalet som svarat så genomfördes en bortfallsanalys. Bortfallsundersökningen gick till så att 69 st av de som inte svarat slumpmässigt valdes ut, ringdes upp och bads om en intervju. Flertalet fanns dock inte i telefonregistret eller gick på annat sätt inte att nå.

Tabell 2.1 Bortfallsundersökning

	Bortfallsundersökning	Enkätundersökning
Personernas medelålder	55,2 år	55,8 år
Medelareal (skog)	62 ha	124 ha
Ägareförhållanden (%)		
-Ensam	73 %	37 %
-Make/maka, sambo	14 %	36 %
-Delägare	14 %	27 %
Boendeförhållanden (%)		
-Åbo	64 %	56 %
-Utbo	36 %	44 %
Antal observationer:	22 st.	228 st.

Bortfallet består med 99,9 % säkerhet av fler ensamstående ägare och med mindre fastigheter än de som svarat. Det enda som skiljer i svaren mellan populationerna är att i bortfallsundersökningen har medlemmarna en mer positiv inställning till den personliga kontakten som Norrskog tillhandahåller.

³ Stenhag, Staffan Åt skogen med statistik (2001) sidan 6

⁴ Stenhag, Staffan Åt skogen med statistik (2001) sidan 7

3 RESULTAT

Här presenteras de resultat som undersökningen har givit. Under rubriken 3.1 redovisas hur medlemmarna svarat på frågorna om sitt skogsägande, 3.2 hur deras relation till Norrskog ser ut och under 3.3 kommunikationen mellan medlemmarna och Norrskog. Under rubriken 3.4 avspeglas deras syn på skogsbruksområdet och de förtroendevalda. Intervjuerna med inspektörerna redovisas under rubriken 3.5 där författaren valt ut delar av intervjuerna.

De första tolv frågorna delade in medlemmarna i olika grupper t.ex. kön, ålder, areal och värderingar. Det var dock få av dessa grupper som det gick att urskilja några större åsiktsskillnader emellan. I den här undersökningen var de flesta av dessa frågor bara intressanta om de kunde identifiera olika grupper med liknade åsikter. Därför redovisas inte svaren på de ointressanta svaren.

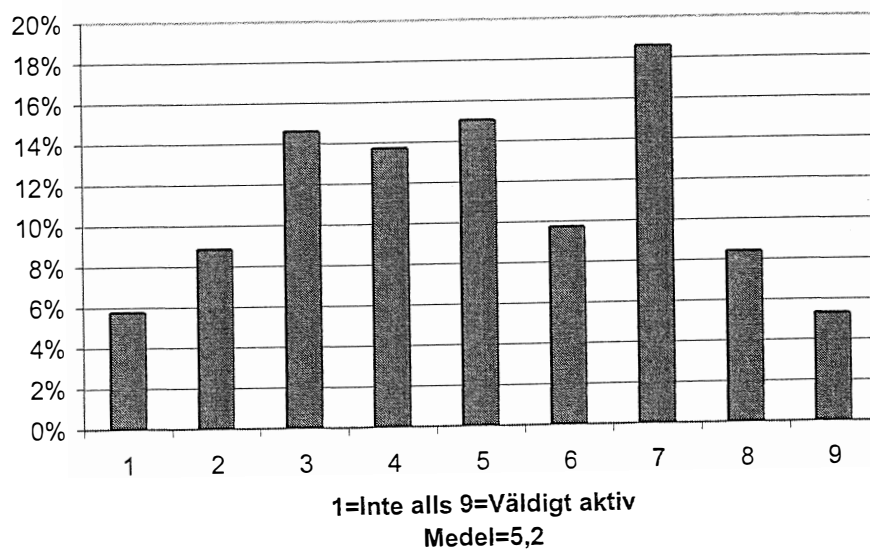
3.1 Medlemmarna

På frågan om hur aktiva som skogsägare medlemmarna är användes som på de flesta frågor den statistiskt vedertagna niogradiga svarsskalan (figur 3.1). Svaren visar att ungefär lika många anser sig som aktiva i sitt ägande som mindre aktiva. Delägare tenderar att anse sig mindre aktiva än de övriga. Någon större skillnad mellan andra grupper gick dock inte att urskilja.

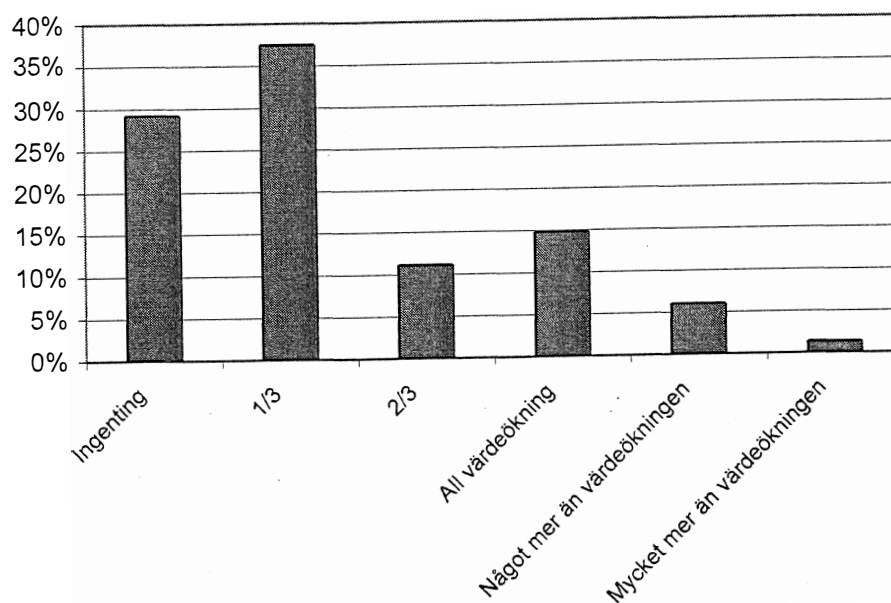
Respondenterna ombads uppskatta hur mycket av värdeökningen på fastigheten som skall avverkas de närmaste tio åren. Svaren visar att den största delen av medlemmarna väljer att bygga upp virkesförrådet (figur 3.2). Påpekas bör att medlemmar med en skogsareal under 100 ha till stor del representerar de som inte skall avverka eller avverka väldigt lite.

Hur målen, effektiv kapitalförvaltning respektive andra värden avvägs framgår av figur 3.3. En tredjedel anger att de väger effektiv kapitalförvaltning och andra värden lika. En större del av medlemmar med mer än 100 ha skog anser att vikten av inkomst från skogen väger tyngre än andra värden.

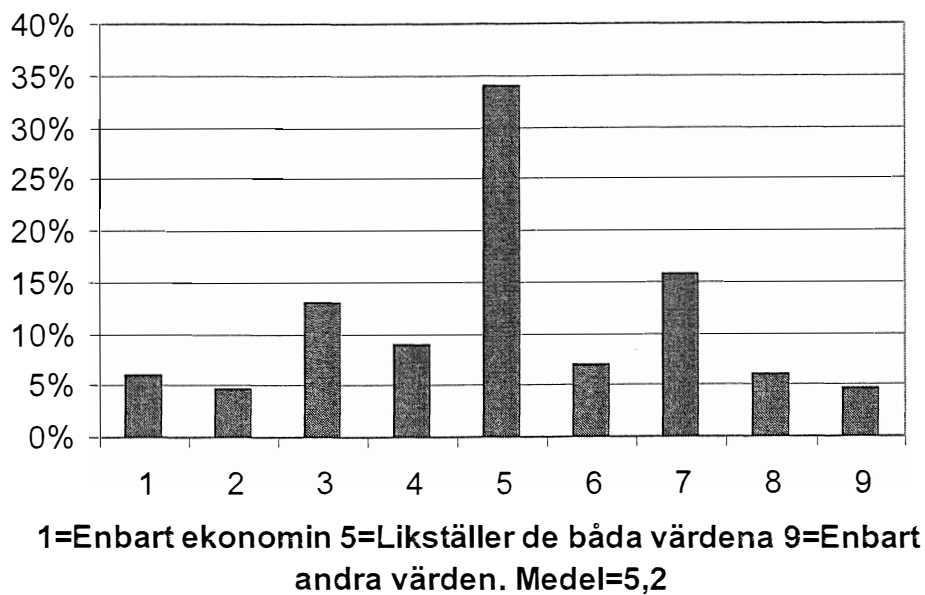
Av dessa s.k. andra värden anger de flesta av Norrskogs medlemmar att det viktigaste är boendet och ägandet av släktgård. I kommentarerna har en del påtalat värdet av att äga skog, en skog de själva sköter om, bestämmer över och att de kan se resultat av det arbete de utför. På tredjeplats kommer friluftslivet som nöjet att t.ex. plocka bär och fiska på egen mark. Därefter kommer i ordningsföljd naturvärden, fritidssysselsättning, landskapsbild, jakt och ett arbetstillfälle.

Figur 3.1. Hur aktiva anser sig medlemmarna vara i sitt skogsägande.

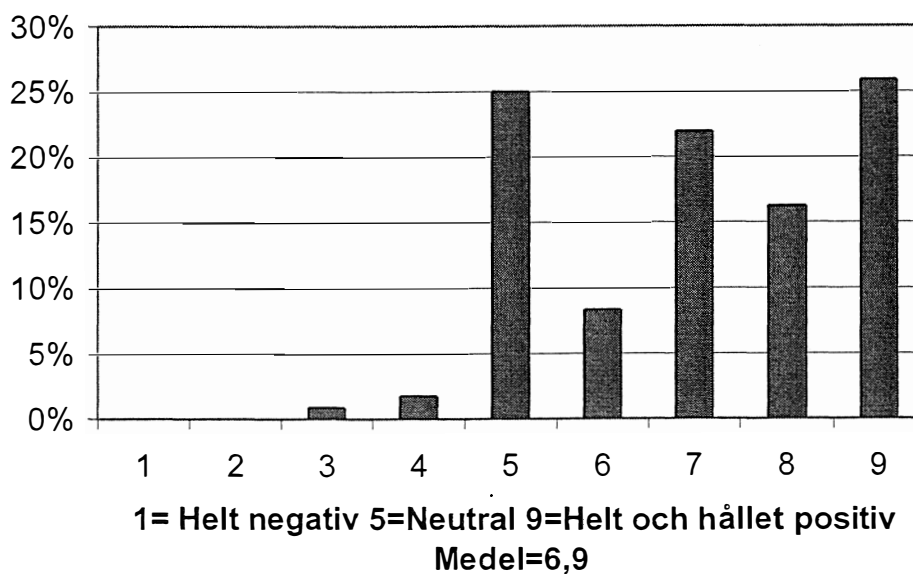
Figur 3.2. Hur stor del av värdeökningen avses tas ut de närmaste 10 åren.

Figur 3.3. Hur avvägs målen, effektiv kapitalförvaltning resp. andra värden.

3.2 Medlemmarnas syn på Norrskog

Av medlemmarna har 72 % en positiv grundinställning till Norrskog varav 25 % är helt och hållet positiva. 28 % är dock neutrala eller svagt negativa, se figur 3.4. Området i region öst från Vilhelmina sbo i norr t.o.m. Härnösand i söder är möjligen lite mindre positiva än resten av Norrskog, se figur 1.1 vitt område. Detta område har ett medelvärde på 6.6 och resten av Norrskog har ett medel på 7.2. Denna skillnad är statistiskt säkerställd med tvåstjärnig signifikans, (99 % säkerhet).

Figur 3.4. Medlemmarnas inställning till Norrskog.

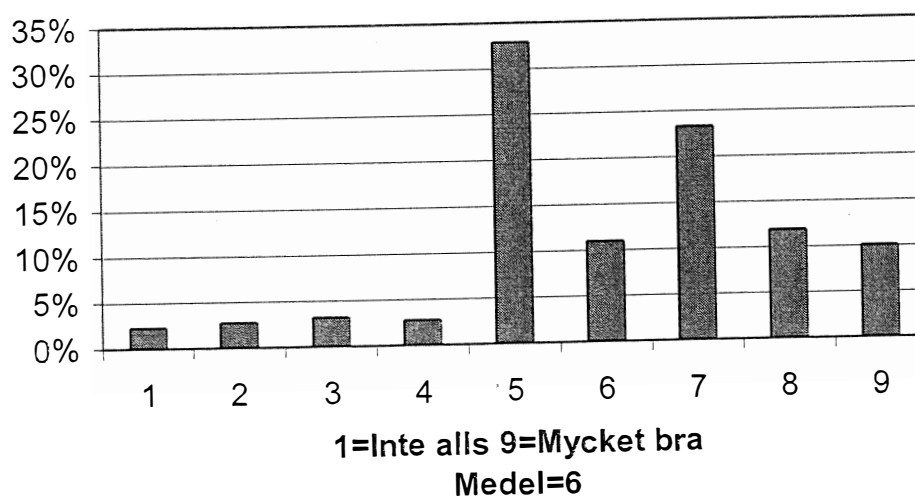
Norrskog har i sina stadgar bl.a. målet att stödja och utveckla enskilt skogsbruk vilket 56 % av medlemmarna tycker föreningen lyckats bra eller mycket bra med. 33 % ger betyget 5 som tolkas som att de ställer sig något tveksamma till om Norrskog når detta mål. 11 % tycker att Norrskog lyckats för lite eller inte alls med att utveckla och stödja deras skogsbruk, (figur 3.5).

Det virkespris som Norrskog erbjuder gavs ett medelbetyg på 5 på en åttagradig svarsskala (figur 3.6). Det visade sig att de som angett att pengar är viktigare än andra värden ger ett något bättre betyg på Norrskogs virkespris än övriga. Kvinnorna ger ett lite sämre betyg på virkespriset. Området i region öst som möjligen är lite mindre positiva till Norrskog sätter också ett något lägre betyg på virkespriserna.

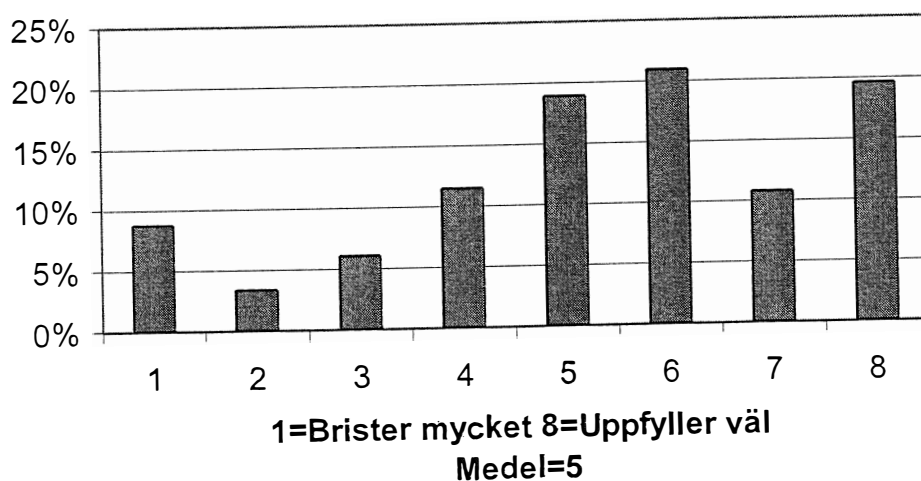
Det stadgeenliga målet att ”verka för god skogsskötsel” tycker 53 % av de tillfrågade att Norrskog uppfyller eller uppfyller väl (figur 3.7).

Norrskogs service vid avverkningsuppdrag och skogsvårdsuppdrag ges medelbetyget 5.4 (figur 3.8).

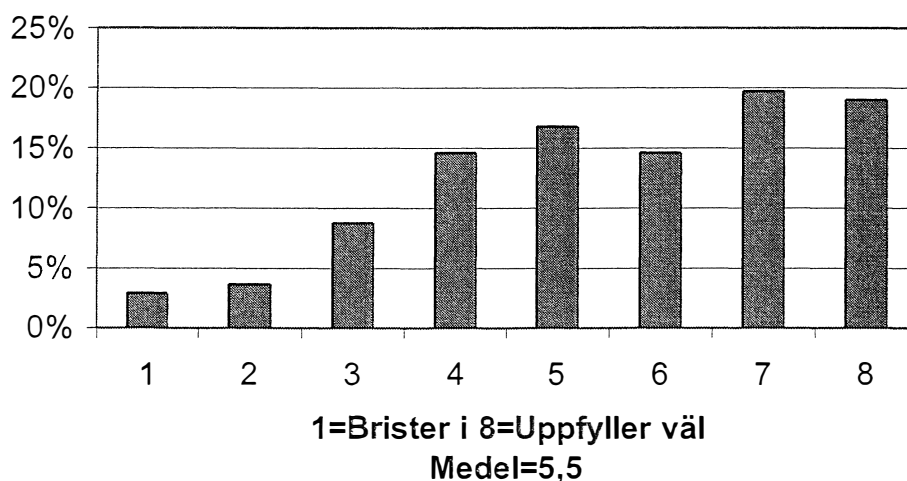
Långsiktig ekonomisk rådgivning (medelvärde 4.0), fortbildning (medelvärde 4.5) och näringspolitisk bevakning och påverkan (medelvärde 4.6) är den verksamhet som får det lägsta betyget av medlemmarna.

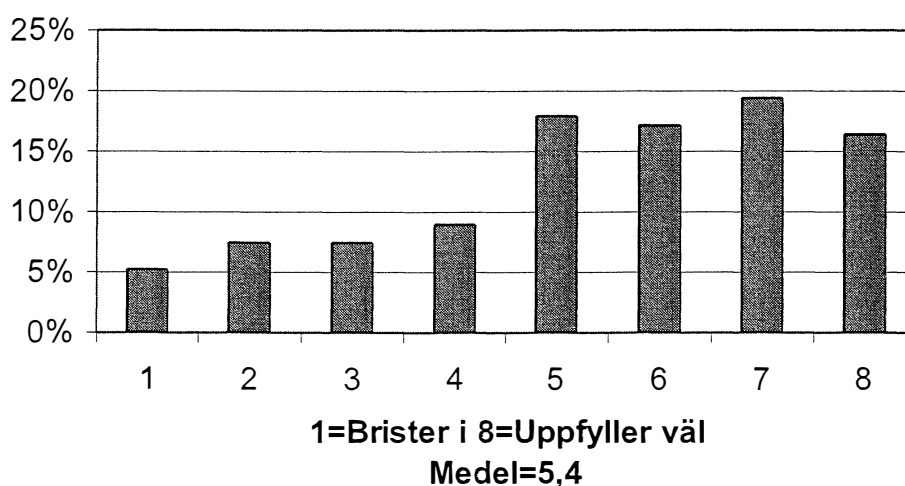
Figur 3.5. Medlemmarnas uppfattning om hur väl Norrskog lyckats stödja och utveckla deras skogsbruk.

Figur 3.6. Medlemmarnas betyg på Norrskogs virkespriser. Observera den 8:a gradiga skalan.

Figur 3.7. Medlemmarnas betyg på Norrskogs arbete för god skogsskötsel. Observera den 8:a gradiga skalan.

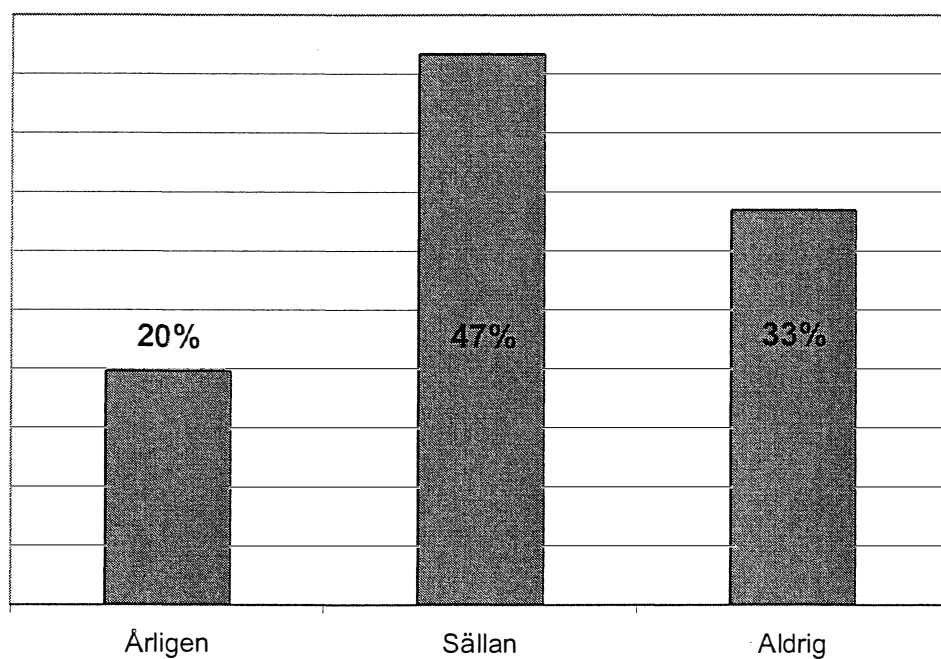
Figur 3.8. Medlemmarnas omdöme om den service som Norrskog tillhandahåller vid skogsvårds- och avverkningsuppdrag. Observera den 8:a gradiga skalan.

3.3 Kommunikationen mellan Norrskog och medlemmen

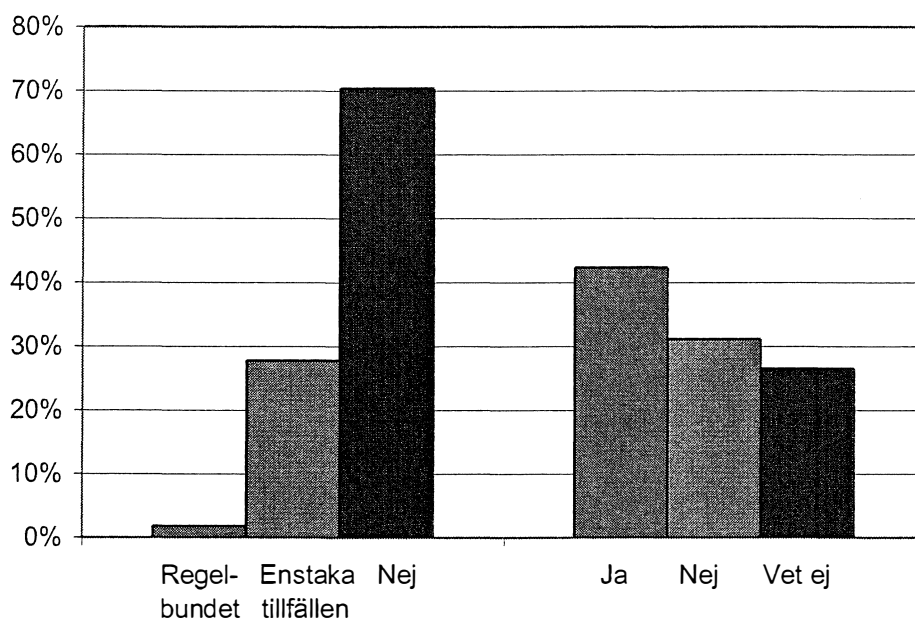
I figur 3.9 redovisas att 67 % någon gång har deltagit i Norrskogs arrangemang. På denna fråga ombads respondenten att motivera sitt svar. Av dem som årligen deltog var de flesta på något sätt engagerade i sbo-verksamheten och resten motiverade det med att det ofta var intressant och att det var trevligt att träffa andra skogsägare. Av dem som sällan deltog angav de flesta tidsbrist eller att tiderna sällan stämde. Av de 33 % som aldrig deltog angav flertalet skälen att de bodde för långt bort, tidsbrist eller "fel tider".

Hälften av Norrskogs medlemmar använder Internet men bara 30 % har någon gång besökt Norrskogs hemsida (figur 3.10). Även om 91 % tycker de får tillräckligt med information från Norrskog så anser drygt 40 % att föreningen bör öka kommunikationen via Internet. I kommentarerna har en del påpekat sitt ointresse för datorer, problem med Internet i glesbygd och bristande kunskap i hanteringen av datorer. Samtidigt så välkomnar en del ökad Internetkommunikation och ger förslag på exempelvis en medlemsportal med informationsutbyte. Utbor är mer positiva än åbor till en ökad Internetanvändning i kommunikationen med Norrskog. Kvinnor tenderar vara mer tveksamma till en ökad Internetkommunikation än män.

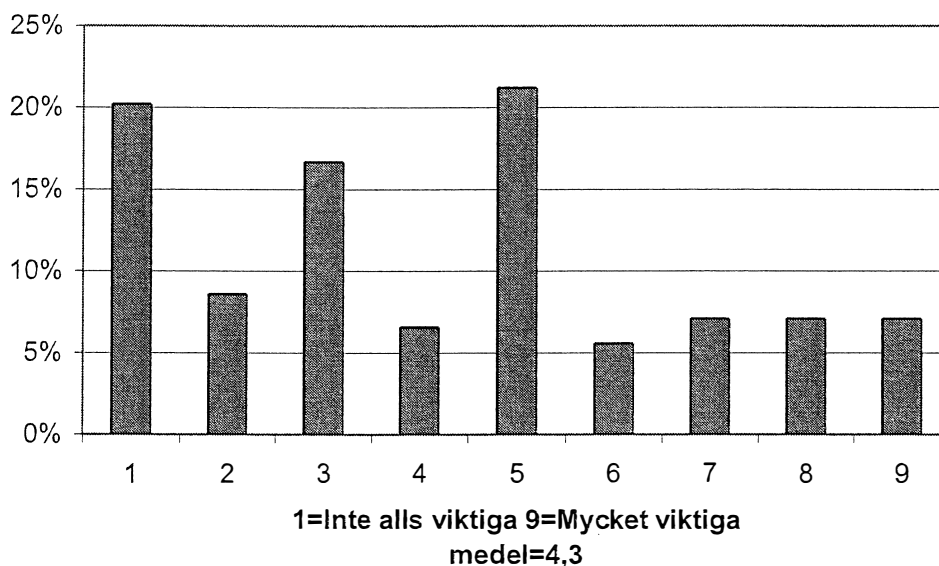
Skogs dagar och skogskvällar är ett sätt att nå ut till medlemmarna men undersökningen visar att majoriteten inte tycker det är särskilt betydelsefullt med dessa sammankomster, se figur 3.11.

Figur 3.9. Medlemmarnas deltagande i Norrskogs arrangemang.

Figur 3.10 Medlemmarnas besök på hemsidan och inställning till ökad kommunikation med medlemmarna över Internet.

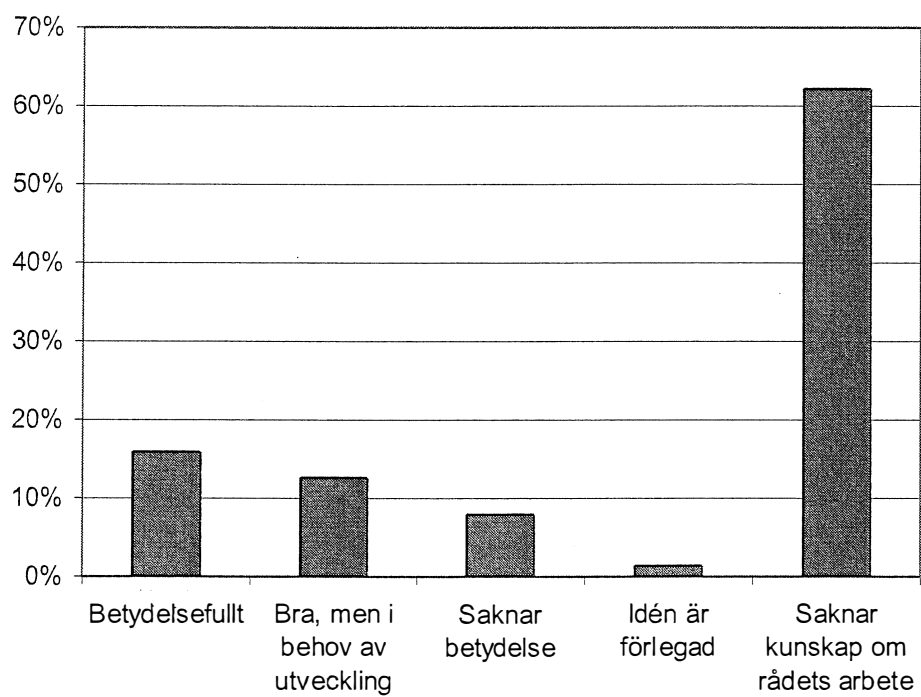
Figur 3.11. Medlemmarnas omdöme om skogsdagarna.

3.4 Medlemmen och skogsbruksområdet

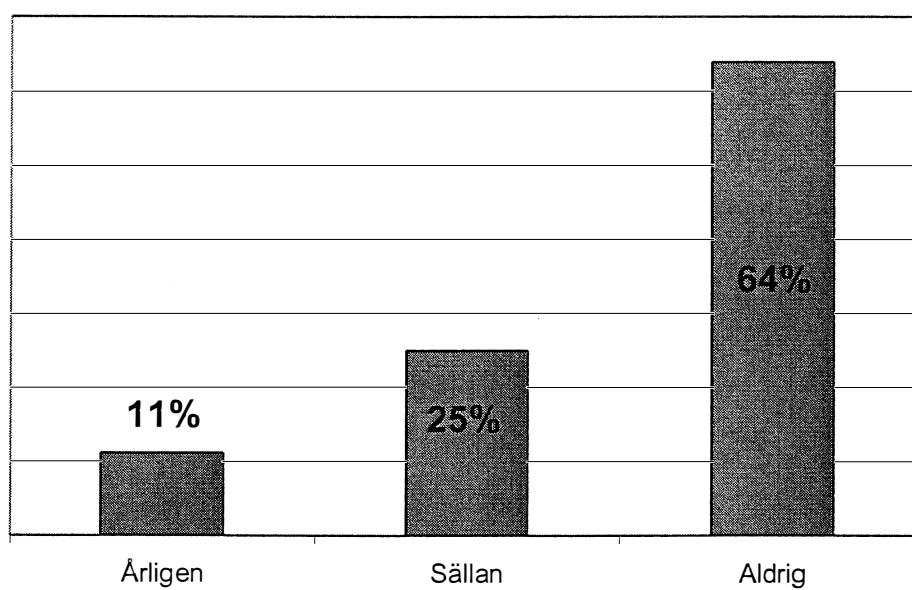
Av medlemmarna känner 62 % inte till vad sbo-rådet arbetar med, endast 16 % anser att rådets arbete är betydelsefullt. En övervägande del (64 %) av medlemmarna känner inte till någon som sitter med i sbo-rådet och lika stor andel har inte haft någon kontakt med sbo-rådet, se figur 3.12, 3.13 och 3.14. Trots detta anser 89 % att de får tillräcklig information från skogsbruksområdet. Storleken på skogsbruksområdet är något som 91 % tycker ska vara densamma som nu, endast 5 % är för en ökning av storleken och 4 % tycker att områdenas storlek skulle minskas.

Medlemmarna anser att rådet i första hand ska arbeta med att föra ut information till medlemmarna på skogs dagar och skogskvällar. Den näst viktigaste uppgiften är att engagera sig i lokal näringspolitik, sedan kommer medlemsvärvning följt av virkesanskaffning och minst viktigt är övrig näringspolitik.

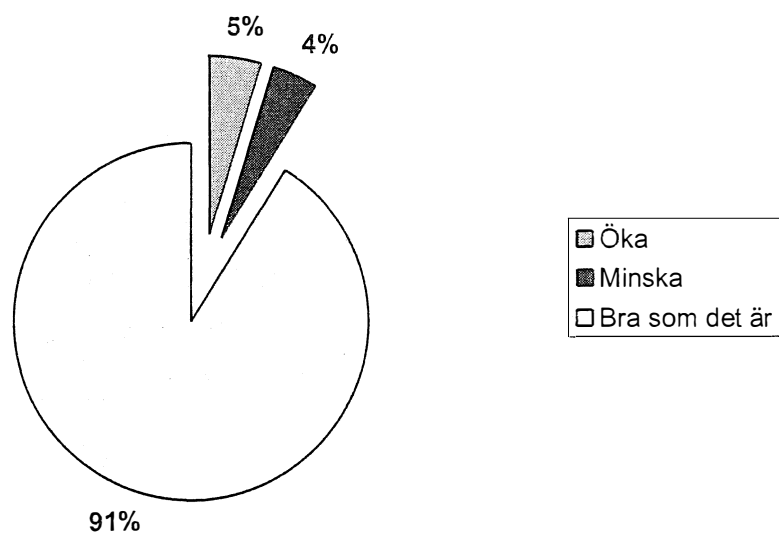
Av medlemmarna har 89 % sällan eller aldrig deltagit i sitt skogsbruksområdes årsmöten. Av de 11 % som årligen besöker mötena anger en stor andel sig vara rådsledamöter. Anledningen till att inte besöka mötena uppges vara långa avstånd, tidsbrist och intressebrist.

Figur 3.12. Hur sbo-rådet upplevs.

Figur 3.13. Andel av medlemmarna som deltagit i sitt skogsbruksområdes årsmöten.

Figur 3.14. Medlemmarnas önskemål om behov av förändring i skogsbruksområdets storlek.

3.5 Intervjuer med inspektorer

De intervjuade inspektörerna var relativt överens med varandra på flertalet frågor. Se bilaga 4.

Två av inspektörerna föreslog att skogsbruksområdet bör öka till resultatområdets storlek. Ett större ansvar och någon form av ersättning skulle göra att rådet fungerade effektivare. En inspektör understryker vikten av att en ökning av storleken förutsätter någon form av ersättning. De två kvarvarande föreslår istället en bantning av antalet ledamöter men med ett mer preciserat ansvar och bibehållna områden. I båda förslagen ingick det att rådsmedlemmarna skulle erhålla kompensation för det ökade krav som skulle ställas på dem.

Att valberedningen har en viktig uppgift är något inspektörerna är överens om. Ett ökat engagemang kan till viss del nås genom noga utvalda ledamöter.

En av inspektörerna tycker att sbo-rådet borde delta mer i debatten och synas mer. Skriva insändare och visa att skogsägarrörelsen finns.

Samtliga inspektörer är överens om att deras tid för kontakter med medlemmarna inte räcker till. Detta kan delvis förklaras med tunga administrativa arbetsuppgifter som till viss del ifrågasätts. Inspektörerna anser att den senaste omorganisationen inte fallit väl ut och inneburit mindre tid för personlig kontakt med medlemmarna.

Kontakten med utbor och kvinnliga medlemmar är någonting som fungerar mycket bra och alla uttrycker sig positivt om dessa två grupper.

4 DISKUSSION

Problemet med många enkätundersökningar är bortfallet, och detta drabbade även denna undersökning. Författaren fick lägga ned mycket tid på att försöka höja svarsfrekvensen men har fortfarande ett bortfall på 46 %. Detta går inte att förbise och är något som man bör ha i åtanke när man tolkar siffrorna. Även om bortfallsanalysen inte visade på någon väsentlig skillnad i åsikterna finns där alltid en osäkerhet när en 100 procentig svarsfrekvens inte uppnåtts. Rapportens resultat ger dock en tydlig antydning om hur det ser ut i verkligheten. Att så många som 51 st av 480 st inte längre tillhör målpopulationen talar för att medlemsregistret inte är helt aktuellt.

Norrskog har ett starkt stöd hos sina medlemmar men medlemmarna har även krav på sin förening.

Virkesvärdet är ett av många värden medlemmarna får ut av att äga skog. Att rangordna ekonomiska värden i jämförelse med andra mjukare värden är nog inte så lätt. Att medlemmar med mindre fastigheter i större utsträckning värderar andra värden högre förklaras enklast med att små fastigheter ger lägre ekonomisk avkastning. De andra värden som värderas relativt högt är boendet och att äga en släktgård, två förhållanden som har en stark koppling till äganderätten.

Många av medlemmarna anger att de avser att bygga upp sitt virkesförråd. Dessa svar kan tolkas något kritiskt. Många skogsägare har svårt att se och planera avverkningar tio år framåt. Kanske har respondenterna i många fall har svarat lite försiktigt på detta eftersom det kan vara en känslig fråga. De som skall avverka minst representeras till stor del av relativt små fastigheter. Det medför att den volym virke som medlemmarna sammantaget troligen kommer att avverka ändå inte behöver bli så låg.

Medlemmarna har till stor utsträckning en positiv inställning till Norrskog, vilket visar att Norrskog har skött sina åtaganden väl. Var för sig får åtagandena god kritik. Lägst betyg får den näringspolitiska bevakningen. Att denna har fått ett något sämre betyg kan bero på liten vetskap om vad som görs eller att Norrskog skulle kunna göra mer i denna fråga.

I Norrskogs stadgar står det att Norrskog skall ”verka för en god skogsskötsel...”. Detta har medlemmarna gett gott betyg åt. Emellertid är begreppet ”god” ett subjektivt begrepp och har olika innebörd för olika personer. Istället skulle man kunna tänka sig att Norrskog hjälper medlemmarna formulera sina egna mål och ger sitt stöd för att de ska uppnå detta.

En viss kritik får även den ekonomiska rådgivningen och fortbildningen, men vad kritiken beror på framgår inte. Att den långsiktiga ekonomiska rådgivningen får ett lågt betyg är en bekymmersam indikation. Skogsbruk är något som kräver långsiktig planering och det bör ligga i Norrskogs intresse att medlemmarna får en bra sådan rådgivning. Till viss del skulle Norrskog

kunna tillhandahålla dessa tjänster via Internet. Ett förslag från en medlem är en ekonomisk frågespalt. Det skulle kunna fungera som ett bra komplement till den personliga ekonomiska rådgivningen.

Ungefär hälften av medlemmarna anser att Norrskog bör öka kommunikationen via Internet med dem. Utbor har i högre grad en positiv inställning till detta. En förklaring kan vara att avstånden till Norrskog ofta blir påtagliga för dessa. Internet är något som på vissa informationsområden kan korta detta avstånd. Detta medium bör ses som ett komplement till befintliga informationskanaler med tanke på att så många av medlemmarna inte har möjlighet att använda sig av det. Att det utvecklas till ett väl fungerande kommunikationsmedel är viktigt så det blir ett kvalitativt utbyte. En medlemsportal som endast medlemmar får tillgång till kan innehålla en mängd olika nyttigheter som t.ex. ekonomiska tips, aktuella råd för skogsskötsel, prislister och uppgifter kring den ekonomiska situationen i förhållandet med Norrskog.

Den övervägande delen av medlemmarna svarar att skogsdagarna inte är särskilt viktiga för dem. Samtidigt anger respondenterna att den viktigaste uppgiften för sbo-råden är att informera medlemmarna på skogs dagar och skogskvällar. Två svar som är ganska motstridiga och svårt att finna en bra förklaring till. Möjligtvis tycker medlemmarna att skogsdagarna inte är viktiga för dem personligen men tror att det viktigt att rådet för ut information på skogs dagar till andra medlemmar. Det kan också vara så att kvalitén på skogsdagarna är det som gör att medlemmarna inte tycker skogsdagarna är viktiga i dagsläget. Respondenterna avser kanske med sitt svar att Norrskog ska göra skogsdagarna bättre.

Antalet medlemmar som besöker Norrskogs arrangemang eller går på skogsbruksområdets årsmöten är lågt, vilket kan ha flera förklaringar. Bristande engagemang är den troligaste orsaken följt av ökande avstånd som följd av ett ökat antal utbor. Att Norrskogs fortbildning har fått kritik kan delvis kopplas till låga deltagarantal i Norrskogs arrangemang. För att återfå intresset för Norrskogs arrangemang skulle man kunna tänka sig ett minskat antal arrangemang med större upptagningsområde. Därigenom få bättre ekonomiskt underlag och kunna planera aktiviteter bättre vilket möjliggör en ökad kvalitet. Förslaget passar bra ihop med förslaget gällande större skogsbruksområden. För utborna skulle man kanske genom ett samarbete med andra skogsägareföreningar erbjuda dem att besöka deras skogs dagar. Kanske skulle också utbosammanslutningar i större städer kunna vara intressant för den ökande andel utbor som finns. Detta finns förverkligat i Stockholm och anses fungera mycket bra.

Styrkan i sbo-råden verkar delvis ha klingat av och är i behov av en rejäl översyn. Med tanke på att drygt 60 % av medlemmarna inte vet vad rådet gör och en av rådets uppgifter är att ha kontakt med medlemmarna tyder detta på att någonting inte är som det ska.

Medlemmarna anser att en av rådets viktigaste uppgifter är lokal näringspolitik. En av inspektörerna tycker sbo-rådet borde synas mer och

delta i debatten. Detta är något som kräver sbo-råd med kvalificerade ledamöter som har tid att engagera sig.

Förslagen från inspektorerna om ökad storlek på skogsbruksområdet eller bantad organisation är två intressanta alternativ. Förslagen syftar till att öka rådets engagemang och styrka. Att 91 % av medlemmarna inte verkar vilja ha någon ändring i storleken går inte att bortse ifrån. Organisatoriska förändringar bör vara förankrade på alla nivåer. Med goda argument kan man förmoda att en förändring kan accepteras. Lite förbryllande är att så många inte vill se någon ändring på någonting som de inte vet någonting om. Möjligtvis bryr de sig inte så mycket om sitt skogsbruksområde. Ett lågt antal deltagare på mötena och liten kunskap om sbo-rådet talar för detta. Emellertid är det mest intressanta det som alla inspektorer verkar vara överens om, nämligen ett råd med ökat ansvar för rådets ledamöter med någon form av ersättning. Valberedningen har en mycket viktig och svår uppgift, att hitta de rätta personerna till framtidens Norrskog. Därför bör de få extra stöd och hjälp med detta.

För ett lika framgångsrikt Norrskog i framtiden vill medlemmarna ha fortsatt goda virkespriser och en bra personlig kontakt med inspektorn. Ett sammangående med angränsade skogsägareförening kan vara ett sätt att stärka prisförhandlingarna i en osäker framtid.

Det är viktigt att inspektorerna har tid för kontakten med medlemmarna. God kontakt med inspektorn kan vara avgörande för medlemmarnas inställning till Norrskog. Med detta i åtanke är det särskilt viktigt är att inspektorens tid inte går till uppgifter som går att lösa på ett bättre sätt.

KÄLLFÖRTECKNING

Publikationer

Lidestav, Gun & Nordfjell, Tomas (1998): Med skogsägaren i fokus. LRF Media, Stockholm. Sidor 4-7

Lycksell, Seved och Stenhag, Staffan (1999): *Handledning för rapportskrivning-99*. Rapport nr 1999:1. Sveriges Lantbruksuniversitet, Skinnskatteberg.

Stenhag, Staffan (2001): *Åt skogen med statistik*. Sveriges Lantbruksuniversitet, Skinnskatteberg. Sidor 6-7:

Holmström, Hampus (1997): *Den private skogsägaren och skogsägareföreningen*. Arbetsrapport nr 245. Sveriges Lantbruksuniversitet, Umeå. Sidan 9.

Eliasson, Peter (1993): *Privatskogsägare i Västernorrland och Jämtland*. Arbetsrapport nr 169. Sveriges Lantbruksuniversitet, Umeå. Sidan 10.

Internetdokument

Norrskog (2003): Norrskogs verksamhetsområde. <http://www.norrskog.se>, 2003-12-01.

BILAGOR

Bilaga 1 Norrskogs stadgar § 2

Bilaga 2 Enkät med följebrev

Bilaga 3 Påminnelsebrev

Bilaga 4 Inspektorintervjuer och medlemmarnas kommentarer

Serien Arbetsrapporter utges i första hand för institutionens eget behov av viss dokumentation. Rapporterna är indelade i följande grupper: Riksskogstaxeringen, Planering och inventering, Biometri, Fjärranalys, Kompendier och undervisningsmaterial, Examensarbeten samt internationellt. Författarna svarar själva för rapporternas vetenskapliga innehåll.

Riksskogstaxeringen:

- 1995 1 Kempe, G. Hjälpmedel för bestämning av slutenhet i plant- och ungskog. ISRN SLU-SRG-AR--1--SE
- 2 Riksskogstaxeringen och Ståndortskarteringen vid regional miljöövervakning. - metoder för att förbättra upplösningen vid inventering i skogliga avrinningsområden. ISRN SLU-SRG-AR--2--SE.
- 1997 23 Lundström, A., Nilsson, P. & Ståhl, G. Certifieringens konsekvenser för möjliga uttag av industri- och energived. - En pilotstudie. ISRN SLU-SRG-AR--23--SE.
- 24 Fridman, J. & Walheim, M. Död ved i Sverige. - Statistik från Riksskogstaxeringen. ISRN SLU-SRG-AR--24--SE.
- 1998 30 Fridman, J. & Kihlblom, D. & Söderberg, U. Förslag till miljöindexsystem för naturtypen skog. ISRN SLU-SRG-AR--30--SE.
- 34 Löfgren, P. Skogsmark, samt träd- och buskmark inom fjällområdet. En skattning av arealer enligt internationella ägoslagsdefinitioner. ISRN SLU-SRG-AR--34--SE.
- 37 Odell, G. & Ståhl, G. Vegetationsförändringar i svensk skogsmark mellan 1980- och 90-talet. -En studie grundad på Ståndortskarteringen. ISRN SLU-SRG-AR--37--SE.
- 38 Lind, T. Quantifying the area of edge zones in Swedish forest to assess the impact of nature conservation on timber yields. ISRN SLU-SRG-AR--38--SE.
- 1999 50 Ståhl, G., Walheim, M. & Löfgren, P. Fjällinventering. - En utredning av innehåll och design. ISRN SLU-SRG--AR--50--SE.
- 52 Riksskogstaxeringen inför 2000-talet. - Utredningar avseende innehåll och omfattning i en framtida Riksskogstaxering. Redaktörer: Jonas Fridman & Göran Ståhl. ISRN SLU-SRG-AR--52--SE.
- 54 Fridman, J. m.fl. Sveriges skogsmarksarealer enligt internationella ägoslagsdefinitioner. ISRN SLU-SRG-AR--54--SE.
- 56 Nilsson, P. & Gustafsson, K. Skogsskötseln vid 90-talets mitt - läge och trender. ISRN SLU-SRG-AR--56--SE.
- 57 Nilsson, P. & Söderberg, U. Trender i svensk skogsskötsel - en intervjuundersökning. ISRN SLU-SRG-AR--57--SE.

- 1999 61 Broman, N & Christoffersson, J. Mätfel i provträdsvariabler och dess inverkan på precision och noggrannhet i volymskattningar. ISRN SLU-SRG-AR--61--SE.
- 2000 65 Hallsby, G m.fl. Metodik för skattning av lokala skogsbränsleresurser. ISRN SLU-SRG-AR--65--SE.
- 75 von Segebaden, G. Komplement till "RIKSTAXEN 75 ÅR". ISRN SLU-SRG-AR--75--SE.
- 2001 86 Kolinnehåll i skog och mark i Sverige -Baserat på Riksskogstaxeringens data. ISRN SLU-SRG-AR--86--SE.
- 2003 110 Berg Lejon, S. Studie av mätmetoder vid Riksskogstaxeringens årsringsmätning. ISRN SLU-SRG-AR--110--SE.
- 117 Ståhl, G., Blomquist, G.& Eriksson, A. Mögelproblem i samband med risrensning inom Riksskogstaxeringen - En studie för att kartlägga eventuella arbetsmiljörisker. ISRN SLU-SRG-AR--117--SE.

Planering och inventering:

- 1995 3 Holmgren, P. & Thuresson, T. Skoglig planering på amerikanska västkusten - intryck från en studieresa till Oregon, Washington och British Columbia 1-14 augusti 1995. ISRN SLU-SRG-AR--3--SE.
- 4 Ståhl, G. The Transect Relascope - An Instrument for the Quantification of Coarse Woody Debris. ISRN SLU-SRG-AR--4--SE
- 1996 15 van Kerkvoorde, M. A sequential approach in mathematical programming to include spatial aspects of biodiversity in long range forest management planning. ISRN SLU-SRG-AR--15--SE.
- 1997 18 Christoffersson, P. & Jonsson, P. Avdelningsfri inventering - tillvägagångssätt och tidsåtgång. ISRN SLU-SRG-AR--18--SE.
- 19 Ståhl, G., Ringvall, A. & Lämås, T. Guided transect sampling - An outline of the principle. ISRN SLU-SRGL-AR--19--SE.
- 25 Lämås, T. & Ståhl, G. Skattning av tillstånd och förändringar genom inventerings-simulering - En handledning till programpaketet "NVSIM". ISRN SLU-SRG-AR--25--SE.
- 26 Lämås, T. & Ståhl, G. Om dektering av förändringar av populationer i begränsade områden. ISRN SLU-SRG-AR--26--SE.
- 1999 59 Petersson, H. Biomassafunktioner för trädfraktioner av tall, gran och björk i Sverige. ISRN SLU-SRG-AR--59--SE.
- 63 Fridman, J., Löfstrand, R. & Roos, S. Stickprovsvis landskapsövervakning - En förstudie. ISRN SLU-SRG-AR--63--SE.

- 2000 68 Nyström, K. Funktioner för att skatta höjdtillväxten i ungskog. ISRN SLU-SRG-AR--68--SE.
- 70 Walheim, M. & Löfgren, P. Metodutveckling för vegetationsövervakning i fjällen. ISRN SLU-SRG-AR--70--SE.
- 73 Holm, S. & Lundström, A. Åtgärdsprioriteter. ISRN SLU-SRG-AR--73--SE.
- 76 Fridman, J. & Ståhl, G. Funktioner för naturlig avgång i svensk skog. ISRN SLU-SRG-AR--76--SE.
- 2001 82 Holmström, H. Averaging Absolute GPS Positionings Made Underneath Different Forest Canopies - A Splendid Example of Bad Timing in Research. ISRN-SRG-AR--82--SE.
- 2002 91 Wilhelmsson, E. Forest use and its economic value for inhabitants of Skräven and Hakkas in Norrbotten. ISRN SLU-SRG-AR--91--SE.
- 94 Eriksson, O. m fl. Wood Supply From Swedish Forests Managed According to the FSC-standard. ISRN SLU-SRG-AR--94--SE.
- 2003 116 Ståhl, G. Critical length sampling for estimating the volume of coarse woody debris. ISRN SLU-SRG-AR--116--SE.
- 118 Ståhl, G. m.fl. Methodological options for quantifying changes in carbon pools in Swedish forests. ISRN SLU-SRG-AR--119--SE.

Biometri:

- 1997 22 Ali, Abdul Aziz. Describing Tree Size Diversity. ISRN SLU-SRG-AR--22--SE.
- 1999 64 Berhe, L. Spatial continuity in tree diameter distribution. ISRN SLU-SRG-AR--64--SE
- 2001 88 Ekström, M. Nonparametric Estimation of the Variance of Sample Means Based on Nonstationary Spatial Data. ISRN SLU-SRG-AR--88--SE.
- 89 Ekström, M. Belyaev, Y. On the Estimation of the Distribution of Sample Means Based on Non-Stationary Spatial Data. ISRN SLU-SRG-AR--89--SE.
- 90 Ekström, M. & Sjöstedt-de Luna, S. Estimation of the Variance of Sample Means Based on Nonstationary Spatial Data with Varying Expected Values. ISRN SLU-SRG-AR--90--SE.
- 2002 96 Norström, F. Forest inventory estimation using remotely sensed data as a stratification tool - a simulation study. ISRN SLU-SRG-AR--96--SE.

Fjärranalys:

- 1997 28 Hagner, O. Satellitfjärranalys för skogsföretag. ISRN SLU-SRG-AR--28--SE.
- 29 Hagner, O. Textur till flygbilder för skattning av beståndsegenskaper. ISRN SLU-SRG-AR--29--SE.
- 1998 32 Dahlberg, U., Bergstedt, J. & Pettersson, A. Fältinstruktion för och erfarenheter från vegetationsinventering i Abisko, sommaren 1997. ISRN SLU-SRG-AR--32--SE.
- 43 Wallerman, J. Brattåkerinventeringen. ISRN SLU-SRG-AR--28--SE.
- 1999 51 Holmgren, J., Wallerman, J. & Olsson, H. Plot - Level Stem Volume Estimation and Tree Species Discrimination with Casi Remote Sensing. ISRN SLU-SRG-AR--51--SE.
- 53 Reese, H. & Nilsson, M. Using Landsat TM and NFI data to estimate wood volume, tree biomass and stand age in Dalarna. ISRN SLU-SRG-AR--53--SE.
- 2000 66 Löfstrand, R., Reese, H. & Olsson, H. Remote Sensing aided Monitoring of Non-Timber Forest Resources - A literature survey. ISRN SLU-SRG-AR--66--SE.
- 69 Tingelöf, U & Nilsson, M. Kartering av hyggeskanter i pankromatiska SPOT-bilder. ISRN SLU-SRG-AR--69--SE.
- 79 Reese, H & Nilsson, M. Wood volume estimation for Älvsbyn Kommun using spot satellite data and NFI plots. ISRN SLU-SRG-AR--79--SE.
- 2003 106 Olofsson, K. TreeD version 0.8. An Image Processing Application for Single Tree Detection. ISRN SLU-SRG-AR--106--SE.
- 112 Proceedings of the ScandLaser Scientific Workshop on Airborne Laser Scanning of Forests. September 3 & 4, 2003. Umeå, Sweden. Edited and organised by J. Hyypä, E. Naesset, H. Olsson, T. Granqvist Pahlén and H. Reese. ISRN SLU-SRG-AR--112--SE.
- 114 Manterola Matxain, I. Computer Visualization of forest development scenarios in Bäcksjön estate. ISRN SLU-AR--114--SE.

Kompendier och undervisningsmaterial:

- 1996 14 Holm, S. & Thuresson, T. samt jägm.studenter kurs 92/96. En analys av skogstillståndet samt några alternativa avverkningsberäkningar för en del av Östads säteri. ISRN SLU-SRG-AR--14--SE.
- 21 Holm, S. & Thuresson, T. samt jägm.studenter kurs 93/97. En analys av skogstillståndet samt några alternativa avverkningsberäkningar för en stor del av Östads säteri. ISRN SLU-SRG-AR--21--SE.

- 1998 42 Holm, S. & Lämås, T. samt jägm.studenter kurs 93/97. An analysis of the state of the forest and of some management alternatives for the Östad estate. ISRN SLU-SRG-AR--42--SE.
- 1999 58 Holm, S. samt studenter vid Sveriges lantbruksuniversitet i samband med kurs i strategisk och taktisk skoglig planering år 1998. En analys av skogsstillståndet samt några alternativa avverknings beräkningar för Östads säteri. ISRN SLU-SRG-AR--58--SE.
- 2001 87 Eriksson, O (Ed.) Strategier för Östads säteri: Redovisning av planer framtagna under kursen Skoglig planering ur ett företagsperspektiv HT2000, SLU Umeå. ISRN SLU-SRG-AR--87--SE.
- 2002 93 Lind, T (Ed.). Strategier för Östads säteri: Redovisning av planer framtagna under kursen Skoglig planering ur ett företagsperspektiv HT2001, SLU Umeå. ISRN SLU-SRG-AR--93--SE.
- 2003 115 Lind, T (Ed.). Strategier för Östads säteri: Redovisning av planer framtagna under kursen Skoglig planering ur ett företagsperspektiv HT2002, SLU Umeå. ISRN SLU-SRG-AR--115--SE.

Examensarbeten:

- 1995 5 Törnquist, K. Ekologisk landskapsplanering i svenskt skogsbruk - hur började det?. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--5--SE.
- 1996 6 Persson, S. & Segner, U. Aspekter kring datakvaliténs betydelse för den kortsiktiga planeringen. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--6--SE.
- 7 Henriksson, L. The thinning quotient - a relevant description of a thinning? Gallringskvot - en tillförlitlig beskrivning av en gallring? Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--7--SE
- 8 Ranvald, C. Sortimentinriktad avverkning. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--8--SE.
- 9 Olofsson, C. Mångbruk i ett landskapsperspektiv - En fallstudie på MoDo Skog AB, Örnsköldsviks förvaltning. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--9--SE.
- 10 Andersson, H. Taper curve functions and quality estimation for Common Oak (*Quercus Robur* L.) in Sweden. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--10--SE.
- 11 Djurberg, H. Den skogliga informationens roll i ett kundanpassat virkesflöde. - En bakgrundsstudie samt simulering av inventeringsmetoders inverkan på noggrannhet i leveransprognoser till sågverk. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--11--SE.
- 12 Bredberg, J. Skattning av ålder och andra beståndsvariabler- en fallstudie baserad på MoDo:s indelningsrutiner. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--12--SE.

- 1997 17 Engberg, M. Naturvärden i skog lämnad vid slutavverkning. - En inventering av upp till 35 år gamla föryngringsyttopp på Sundsvalls arbetsområde, SCA. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--17--SE.
- 20 Cedervind, J. GPS under krontak i skog. Examensarbete i ämnet skogsuppskattning och skogsindelning. ISRN SLU-SRG-AR--20--SE.
- 27 Karlsson, A. En studie av tre inventeringsmetoder i slutavverkningsbestånd. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--27--SE.
- 1998 31 Bendz, J. SÖDRAs gröna skogsbruksplaner. En uppföljning relaterad till SÖDRAs miljömål, FSC's kriterier och svensk skogspolitik. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--31--SE.
- 33 Jonsson, Ö. Trädsikt och ståndortsförhållanden i strandskog. - En studie av tre bäckar i Västerbotten. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--33--SE.
- 35 Claesson, S. Thinning response functions for single trees of Common oak (*Quercus Robur* L.) Examens arbete. ISRN SLU-SRG-AR--35--SE.
- 36 Lindskog, M. New legal minimum ages for final felling. Consequences and forest owner attitudes in the county of Västerbotten. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--36--SE.
- 40 Persson, M. Skogsmarksindelningen i gröna och blå kartan - en utvärdering med hjälp av riksskogstaxeringens provytor. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--40--SE.
- 41 Eriksson, F. Markbaserade sensorer för insamling av skogliga data - en förstudie. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--41--SE.
- 45 Gessler, C. Impedimentens potentiella betydelse för biologisk mångfald. - En studie av myr- och bergimpediment i ett skogslandskap i Västerbotten. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--45--SE.
- 46 Gustafsson, K. Långsichtsplanering med geografiska hänsyn - en studie på Bräcke arbetsområde, SCA Forest and Timber. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--46--SE.
- 47 Holmgren, J. Estimating Wood Volume and Basal Area in Forest Compartments by Combining Satellite Image Data with Field Data. Examensarbete i ämnet Fjärranalys. ISRN SLU-SRG-AR--47--SE.
- 49 Härdelin, S. Framtida förekomst och rumslig fördelning av gammal skog. - En fallstudie på ett landskap i Bräcke arbetsområde. Examensarbete SCA. ISRN SLU-SRG-AR--49--SE.
- 1999 55 Imamovic, D. Simuleringsstudie av produktionskonsekvenser med olika miljömål. Examensarbete för Skogsstyrelsen. ISRN SLU-SRG-AR--55--SE
- 62 Fridh, L. Utbytesprognoser av rotstående skog. Examensarbete i skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--62--SE.

- 2000 67 Jonsson, T. Differentiell GPS-mätning av punkter i skog. Point-accuracy for differential GPS under a forest canopy. ISRN SLU-SRG-AR--67--SE.
- 71 Lundberg, N. Kalibrering av den multivariata variabeln trädslagsfördelning. Examensarbete i biometri. ISRN SLU-SRG-AR--71--SE.
- 72 Skoog, E. Leveransprecision och ledtid - två nyckeltal för styrning av virkesflödet. Examensarbete i skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--72--SE.
- 74 Johansson, L. Rotröta i Sverige enligt Riksskogstaxeringen. Examensarbete i ämnet skogsindelning och skogsuppskattning. ISRN SLU-SRG-AR--74--SE.
- 77 Nordh, M. Modellstudie av potentialen för renbete anpassat till kommande slutavverkningar. Examensarbete på jägmästarprogrammet i ämnet skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--77--SE.
- 78 Eriksson, D. Spatial Modeling of Nature Conservation Variables useful in Forestry Planning. Examensarbete. ISRN SLU-SRG-AR--78--SE.
- 81 Fredberg, K. Landskapsanalys med GIS och ett skogligt planeringssystem. Examensarbete på skogsvetarprogrammet i ämnet skogshushållning. ISRN SLU-SRG-AR--81--SE.
- 83 Lindroos, O. Underlag för skogligt länsprogram Gotland. Examensarbete i ämnet skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--83--SE.
- 84 Dahl, M. Satellitbildsbaserade skattningar av skogsområden med röjningsbehov. Examensarbete på skogsvetarprogrammet i ämnet skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--84--SE.
- 85 Staland, J. Styrning av kundanpassade timmerflöden - Inverkan av traktbankens storlek och utbytesprognosens tillförlitlighet. Examensarbete i ämnet skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--85--SE.
- 2002 92 Bodenheim, J. Tillämpning av olika fjärranalysmetoder för urvalsförfarandet av ungskogsbestånd inom den enkla älgbetesinventeringen (ÄBIN). Examensarbete på skogsvetarprogrammet i ämnet fjärranalys. ISRN SLU-SRG-AR--9--SE.
- 95 Sundquist, S. Utveckling av ett mått på produktionsslutenhet för Riksskogstaxeringen. Examensarbete på skogliga magisterprogrammet i ämnet skoglig resursanalys. ISRN SLU-SRG-AR--95--SE.
- 98 Söderholm, J. De svenska skogsbolagens system för skoglig planering. *The planning system of Swedish forest companies*. Examensarbete på skogsvetarprogrammet i ämnet skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--98--SE.
- 99 Nordin, D. Fastighetsgränser. Del 1. Fallstudie av fastighetsgränserns lägesnoggrannhet på fastighetskartan. Examensarbete på skogliga magisterprogrammet i ämnet skogs hushållning med inriktning skoglig planering. ISRN SLU-SRG--AR--99--SE.

- 100 Nordin, D. Fastighetsgränser. Del 2. Instruktion för gränsvård. Examensarbete på skogliga magisterprogrammet i ämnet skogshushållning med inriktning skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--100--SE.
- 101 Nordbrandt, A. Analyser med Indelningspaketet av privata skogsfastigheter inom Norra Skogsägarnas verksamhetsområde. Examensarbete på skogsvetarprogrammet i ämnet skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--101--SE.
- 2003 102 Wallin, M. Satellitbildsanalys av gremmeniellaskador med skogsvårdsorganisationens system. Examensarbete på skogsvetarprogrammet i ämnet fjärranalys. ISRN SLU-SRG-AR--102--SE.
- 103 Hamilton, A. Effektivare samråd mellan rennärning och skogsbruk - förbättrad dialog via ett utvecklat samrådsförfarande. Examensarbete på skogsvetarprogrammet i ämnet skogshushållning. ISRN SLU-SRG-AR--103--SE.
- 104 Hajek, F. Mapping of Intact Forest Landscapes in Sweden according to Global Forest Watch methodology. MSc Thesis in forest Resource management, specialization in remote sensing. ISRN SLU-SRG-AR--104--SE.
- 105 Anerud, E. Kalibrering av ståndortsindex i beståndsregister - en studie åt Holmen Skog AB. Examensarbete på skogsvetarprogrammet i ämnet skoglig planering. ISRN SLU-SRG-AR--105--SE.
- 107 Pettersson, L. Skördarnavigering kring skyddsvärda objekt med GPS-stöd. Examensarbete på skogsingenjörsprogrammet i ämnet skogshushållning. ISRN SLU-SRG--AR--107--SE.
- 108 Paz von Friesen, C. Inverkan på provytans storlek på regionala skattningar av skogstyper. En studie av konsekvenser för uppföljning av miljömålen. Examensarbete i ämnet skogshushållning. ISRN SLU-SRG-AR--108--SE.
- 109 Östberg, P-A. Försök med subjektiva metoder för datainsamling och analys av hur fel i data påverkar åtgärdsförslagen. Examensarbete i ämnet skogshushållning. ISRN SLU-SRG-AR--109--SE.
- 111 Hansson, J. Vad tycker bilister om vägnära skogar - två enkätstudier. Examensarbete i ämnet skogshushållning. ISRN SLU-SRG-AR--111--SE.
- 113 Eriksson, P. Renskötseln i Skandinavien. Förutsättningar för sambruk och konflikthantering. Examensarbete i ämnet skogshushållning med inriktning skoglig planering. ISRN SLU-SRG--AR--113--SE.
- 119 Björklund, E. Medlemmarnas syn på skogsägarna Norrskog. Examensarbete i ämnet skogshushållning. ISRN SLU-SRG--AR--113--SE.

Internationellt:

- 1998 39 Sandewall, Ohlsson, B & Sandewall, R.K. People's options on forest land use - a research study of land use dynamics and socio-economic conditions in a historical perspective in the Upper Nam Nan Water Catchment Area, Lao PDR. ISRN SLU-SRG-AR--39--SE.
- 44 Sandewall, M., Ohlsson, B., Sandewall, R.K., Vo Chi Chung, Tran Thi Binh & Pham Quoc Hung. People's options on forest land use. Government plans and farmers intentions - a strategic dilemma. ISRN SLU-SRG-AR--44--SE.
- 48 Sengthong, B. Estimating Growing Stock and Allowable Cut in Lao PDR using Data from Land Use Maps and the National Forest Inventory (NFI). Master thesis. ISRN SLU-SRG-AR--48--SE.
- 1999 60 Inter-active and dynamic approaches on forest and land-use planning - proceedings from a training workshop in Vietnam and Lao PDR, April 12-30, 1999. Edited by Mats Sandewall ISRN SLU-SRG-AR--60--SE.
- 2000 80 Sawathvong, S. Forest Land Use Planning in Nam Pui National Biodiversity Conservation Area, Lao P.D.R. ISRN SLU-SRG-AR--80--SE.
- 2002 97 Inter-active and dynamic approaches on forest and land-use planning in Southern Africa. -proceedings from a training workshop in Botswana, December 3-17, 2001. Edited by Mats Sandewall. ISRN SLU-SRG-AR--97--SE.